

DOMOVINA

Izhaja dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano — Rokopisi se ne vračajo — Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primeren popust. — Naročnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 krona, za četr leta 2 kroni; ista naj se pošilja Upravništvu „Domovine“ v Celju.

Beseda bodočemu trgovcu.

Iz peresa A. Carnegie. — Slovenski priredil M. Meža.

III.

Glavni pogoj pa, da zavod napreduje je, da osredotočite vse moči, vse svoje misli in ves kapital izključno le na podjetje, katero ste pričeli. Če ste začeli na kakšnem polju enkrat delovati, potem ostanite tej stroki zvesti in skušajte si v njej pridobiti vrhunec zvedenosti.

Poprimite se vsake popolnejše iznajdbe, oskrbite si najboljše stroje in izobražujte se, kolikor vam le dopušča čas. — Navadno nimajo sreče one tvrdke, ki svoj kapital razkosavajo. Tu se stori nekaj, tam nekaj, povsod nekoliko. Geslo: ne stavi vse na eno karto, ni umestno. Jaz pa pravim: dajte vse v en lonec in pazite nanj. Opazujte svoj okoliš. Kdor se ravna po tem geslu, navadno obogati. Lahko je nadzorovati eden lonec in ga nositi, težko pa je nadzorovati jih več ter jih obenem nositi.

Da še torej enkrat vse ponovim: stremite za idealom v vaši stroki; ne obiskujte gostilne; ne pijte opojnih pijač, — k večjemu pa edino igrajte na borzah in ne dajajte večjega poročstva, nego morete brez škode pogrešati; korist tvrdke smatrajte za svojo korist; ne držite se šablone, če tako zahteva korist vašega delodajalca; zedinjajte svoje duševne moči, dajte vse v eden lonec in nadzorujte ga; dohodki pa so vedno večji nego izdatki. Končno — bodite vztrajni, kajti Emerson pravi: „Nič ne more ubraniti uspeha, če ne ti sam“. Blagrujem one moče, ki so rojeni v uboštvo, kajti njih uboštvo jih sili k napornemu delu. Poln koš bankovcev je za mladega moža težko breme; pod njegovo težo navadno mladenič omaga. Sicer imamo tudi slučaje, da so se povzpeli mladi in bogati možje na visoko stopinjo ter postali ugledni občani. Zato zaslužijo vso hvalo. Velika večina mladih ljudi pa nima toliko moralne moči v sebi, da bi se ubranila zapeljivosti bogastva in zato zabrede na kriva pota. Za mladega človeka je veliko bogastvo naravnost nesreča. Te vrste ljudje ne bodo vaši tekmeči. Sin veletržca vam ne bo nevaren; pač pa pazite, da ne tekmuje z vami takoj v početku oni ubožni deček, kateremu niso mogli starši oskrbeti potrebne izobrazbe, ter da vas končno ne prehiti. Pazite na mladeniča, ki je izstopil iz ljudske šole v trgovino in čegar prva dolžnost je bila, pometati prodajalnico; to je najbrž oni tekmeč, s katerim bo vam bojevati najokrutnejši boj.

Dodatek.

Brošurico „Beseda bodočemu trgovcu“ napisal je Američan Carnegie na podlagi svojih lastnihkušenj. Od svojih staršev ni dobil nikakršnega premoženja ter si je moral kot telegrafist služiti svoj kruh. Pozneje se je posvetil trgovini ter postal večkratni milijonar. On je velik človekoljub ter je daroval 100 milijonov dolarjev za kulturne namene. Tudi v tej brošurici se zrcali njegov plemenit značaj in človekoljubje. Spisal jo je pozneje kot mož velikega sveta in govori torej o borzi in špekulaciji ter njih nevarnostih. Pri nas sicer te nevarnosti

niso še merodajne, ker imamo bore malo špekulantov in igralcev na borzi. Tem večjega pomena pa so njegova izvajanja glede trgovine sploh, in radi tega podajemo to malo brošurico v slovenskem prevodu. Ker pa ima slovenska trgovina — v kolikor se o njej sploh more govoriti — še par drugih nevarnosti, ki so pa še bolj nevarne kot navedene tri, zato bo morebiti umestno, če omenimo še dva sovražnika, ki sta že naši trgovini neizmerno škodovala.

Navajam torej kot četrto nevarnost izkoriščanje gesla: Svoji k svojim. Največji naroden greh je, če si prikrivamo medsebojne napake, kakor se pravi radi narodne taktike. V privatnih krogih človek včasih sliši čudno obsodbo naših trgovcev od strani narodnih rodbin, češ da je blago naših trgovcev slabše ali pa dražje, da je postrežba slaba in celo nemška itd. Mesto pa, da bi se te napake javno ožigosale, gredo naše stranke rajši k nemškutarju! Kdo je pri tem več kriv, ali stranke ali trgovec, tega ne bomo dalje preiskovali. Greši se na obeh straneh, in menda ne vidimo prečrno, če pripisujemo glavno krivdo trgovcem samim. Facta dicunt: V Ljubljani je okolu 70 trgovin in med njimi baje 50 nemških! V Celju so 4 slovenske in menda petkrat toliko nemških. In kdo kupuje v vseh teh trgovinah? Našemu ljudstvu vendar ne moremo pripisovati take neumne podlosti, da bi hodili brez vzroka kupovat v nemške trgovine! Trgovci v naših mestih in trgih kričijo: „Svoji k svojim“; ni pa nam nikakršna tajnost, da premnogo teh trgovcev naročuje blago pri zagrizenih nemškutarskih zalogah. O priliki lahko podamo dokaze! — Smelo trdimo, da, če bi naši trgovci storili svojo dolžnost, je geslo „Svoji k svojim“ sploh odveč.

Kot peto nevarnost omenjamo še zanemarjanje duševne izobrazbe in pa organizacije. Res je, da nimamo šol. Država nam jih noče dati. Slovenski pregovor pravi: Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal. Obrnimo ta pregovor nekoliko: Pomagaj si sam in država ti bo pomagala. Mi pripisujemo vse naše nazadnjaštvo našim nesrečnim političnim razmeram ter — lenarimo dalje. Največji bogataši v Ameriki niso imeli nobenih šol razun ljudskih in so vendarle postali bogataši. Izobrazuje se lahko vsak sam in ta samoizobrazba je več vredna kot toliko in toliko let trgovske akademije. Glavni pogoj take praktične izobrazbe pa je organizacija. Ni še bilo slišati, da bi bili priredili trgovci kakšen skupen shod na Slovenskem. Menda se boje medsebojne konkurence!! To je pač primitivno stališče, da vidimo sovražnika tam, kjer ga ni. Za trgovinsko šolo se niso ogrevali pri nas trgovci ampak nekateri odvetniki in par drugih nestrokovnjakov. Vlada to ve, in zato še danes nimamo trgovske akademije. — V naših trgovinah se govori več nemški kot slovenski; imamo sicer terminologijo na papirju, v praktičnem življenju jo malokdo pozna. Dokaz temu je, da še ni izšla nobena slovenska knjiga, ki bi podajala praktičen navod v trgovinskem občevanju. Zato pišejo n. pr. v Prago in druga slovanska mesta slovenski trgovci nemška pisma, čeravno bi bila zanje večja reklama, če bi pisali v materinščini. Bodimo bolj praktično — narodni in naše mizenije bo prej konec, če bomo bolj

dejanski kazali narodno barvo kot pa da rešujemo v frazah domovino. V trgovskih — in tudi drugih rodbinah se premalo čita slovenski — in od česa pa se naj vadimo jezika in bistrimo um? — Zadnje dve leti šele nahajamo par slovenskih dijakov na — četudi nemških — akademijah. Začetek je že storjen, samo rok ne križem držati. Ko bodo mlajši trgovci teoretično in praktično izobraženi, se ne bo treba s takim naporom potegovati za slovensko akademijo, postavimo si jo lahko sami, kakor so si jo Čehi.

Starši pa, ki imate namen dati sinove v šole, ne zabite, da še spi velik kapital v slovenski zemlji in ta mora biti naš. Mislite bolj na trgovinsko šolo nego na teologijo ali pa na vseučilišče — trgovstvo se bolje izplača.

Celjske in štajarske novice.

(Naše gledališče.) Kakor smo že poročali, bi se bila začela letošnja gledališka sezona dne 1. novembra s prireditvijo zaloigre „Na Osojah“. Društvo si je nabavilo dokaj novih iger in bo poseglo tudi nazaj v stari repertoar, ker bi sicer občinstvo gotovo pogrešalo nekaj iger, ki so se mu tekom prejšnjih let priljubile. Popolni načrt letošnje sezone priobčimo v eni prihodnjih števil. Ker na drugem mestu priobčujemo sklep društvenega odbora glede posojevanja iger in garderobnih predmetov, nam bodi dovoljeno izpregovoriti par besedi o tej zadevi. „Dobrota je sirota“, pravi pregovor, katerega resničnost pač naše „Celjsko pevsko društvo“ že leta in leta okuša. Izposodi si pač vsak, a da bi tudi vrnil, o tem ni niti treba pomisliti. Tako je posodilo v Brežice igro „Na Osojah“ in še nekaj drugih že pred dvema ali tremi leti, ali do danes še ni dobilo ničesar nazaj vkljub ponovnim zahtevam, tako da 1. novembra najbrž ne bo predstave. Gospodje, ki rabijo kaj, pridejo osebno prosit in ponujajo vse mogoče garancije, da se bo izposojena stvar takoj vrnila, kakor je storil tudi v zgoraj omenjenem slučaju gospod R., ali vrnejo pa ne. „Celjsko pevsko društvo“ ima vsled te tuje nemarnosti velikanske sitnosti in tudi gmotno škodo, kajti igre in druge stvari je moralo drago plačati, in če se tudi še kaj izposojenega vrne, je večinoma v takem stanju, da ni več za rabo. Zato torej sklep, da se ne posodi niti najmanjša stvar. One nemarneže pa, ki so tako brezvestni, da na najrazličnejše opomine niti ne odgovore, bo društvo sodnim potom prisililo, da vrnejo izposojene stvari. Upamo, da dotičniki ne bodo čakali take sramote! S tem mislimo, je dovolj rečeno. „Celjsko pevsko društvo“ nas je obenem naprosilo naznaniti, da bo predstava 1. novembra le tedaj, ako se mu pravočasno vrne izposojena knjiga, drugače ne bo predstave.

(Odbor celjskega pevskega društva) naznanja z ozirom na to, da so se začela oglašati razna društva za izposojevanje garderobe, da se vsled sejnega sklepa ne izposojuje niti iz arhiva niti iz garderobe nič. Ona društva, oziroma posamezniki, ki društvenih reči dosedaj še niso vrnila, pa se nujno pozivljajo, da iste nepokvarjene in v najkrajšem času vrnejo, sicer bi morali ukraniti druga pota. Odbor.

(Koncert društva slov. odv. in not. uradnikov) obeta radi mnogovrstnega in zanimivega sporeda obilo zabave. Veliko zanimanje je za burko „dr. Hribar“, ki se na našem odru prvičkrat uprizori. Kot noviteto omeniti je posebno domače „šrameljne“ (3 c. traši s spremljevanjem kitar in gosli). Sodelovanje je obljubilo „Delavsko podporno društvo“ s svojim izvrstnim moškim zborom. Nadalje nastopi pa tudi mešan zbor društvenih pevcev, oziroma pevka. Ta zbor pa ne bode in noče nikomur konkurence delati in je sestavljen samo za ta koncert. Zunanji tovarišem pevcem se ob tej priliki naznanja, da se bodo pele pesmi št. 59, 60, 61, 69 II. in št. 50 I. dela Mohorske pesmarice, za katere se naj prijavijo. Tudi pevke dobro došle! — Za boljšo zabavo poskrbel bode oddelek „Nar. godbe“. — Slednjič dražbanje Martinove gosi. Natančni spored se še objavi.

(Na celjski višji gimnaziji) vladajo pač žalostne razmere. Ne vemo, kdo je temu kriv, mi pač mislimo da pada velik del te krivde na rovaš onega vsenemškega duha, ki se je s pomočjo slavne vlade vgnezdil na tem zavodu v prvi vrsti med učnim osebjem in po učitelstvu med dijaštvom. Nekolikokrat smo že imeli povod ožigosati te razmere, ki so v največjo škodo zavodu samemu in gojencem tudi, ali naši opomini, ne samo da se niso upoštevali, ne, naravnost so se prezirali in se še prezirajo. Ni čudno torej, da je celjsko nemško dijaštvo popolnoma podivjalo, da čisto nič ne zaostaja za svetovno proslulo celjsko poulično fakinažo. Zbirališče te bodoče celjske nemške „inteligence“ (?) je ogel Schmidlnove trgovine. Odtod napadajo in hrulijo mimoidoče Slovence. Tako se je zgodilo, da jo neki nemški sedmošolec S. v nedeljo popoldne nahrulil na nesramen način mimoidočega slugo celjske posojilnice. Hej, kako bi deloval ves proforski in ravnateljski aparat, ako bi bili to slovenski dijaki in bi napadli kakega „nemškega“ Celjana! To bi bilo konferenc in karcerjev in izključenj, da bi se vse kadilo, ali nemškim pobalinom se ne sme zgoditi nič, kajti varuje jih Bismarkova glava na frankfurtarski urni verižici! Ako ne bo slavno ravnateljstvo c. kr. višje gimnazije kmalu prišlo do spoznanja, da mora tudi proti nemškim dijakom tuptam „pravično“ nastopiti, si bo občinstvo moralo samo pomagati in pošteno poseči tem fantalinčkom v lase. Zapomnite si to!

(Sličica s sejmišča.) Na prošlem velikem sejmu smo opazovali sledeči dogodek, ki je res jako karakterističen za značaj naših celjskih nemških veljakov — „poštenjakov“. Na sejmišču si je postavil svoj šotor tudi neki Žid, ki je prodajal različno drobnjavo. Okolu njega se je nabrala cela kopica nemških dijakov, ki so v svoji svetovnoznani prešernosti začeli zbadati prodajalca in končno tudi metati najrazličnejše stvari na razloženo blago, pri čemer so razbili prodajalcu tudi eno stekleno pločo. Prodajalec je zahteval od navzočega „redarja“, da ga obrani nesramnega napada, ali leta se je izgovarjal, da ne more ničesar storiti, češ da so to dijaki. Isti čas prikoraka mimo tudi celjski nemški trgovec, ki je obenem občinski svetovalec, in videvši zabavo nadebudne mladine, prikima z glavo in vzpodbudi napadače z besedami: „Le vse razbijte Židu!“ Res lepo od občinskega svetovalca in trgovca, da na tak način nastopa proti ljudem, ki so za svoj prostor morali plačati pošteno svojo pristojbino mestnemu uradu. Res lepo, da se na tak način skušajo celjski nemški trgovci ubraniti unanje konkurence. Nam ni zato, da bi branili tega ali onega, ali kar se je zgodilo Židu enkrat, se dogaja našim ljudem vsak dan in „bogataš“, celjski nemški trgovec in občinski svetovalec, si zadovoljno gladi svojo dolgo brado, češ zopet smo se enega znebili. Kaj ni res, gospod Fric?

(Visoka nemščina nemških Celjanov.) Že parkrat smo imeli priliko pokazati našim ljubljenskim someščanom, kako zelo bi bilo potrebno, da bi se nekoliko privadili pravega nemškega jezika, kajti žlobudra, ki se govori in piše pri naših celjskih Nemcih, je pač vsemu prej podobna kakor pravilni nemščini. Pred kratkim smo opozorili tukajšnjega knjigotročca Rascha, da bi bilo dobro zanj, ako bi se šel v ljudsko

šolo nemškega jezika učiti, danes pa isto svetujemo gospodu Karbeutzu. G. Rasch je bil precej pripravljen ugoditi našemu skromnemu opominu, kajti ona slika z veleortografičnim nemškim napisom je izginila kar čez noč iz izložbe, morda bo tudi gosp. Karbeutz tako sprejemljiv za naše besede, da bo dal odpraviti s svoje trgovine železni zastor z napisom „Lager von Grabkränze“, ki je pač „celjski“ ali nemški pa ne. Potem pa, gospod Karbeutz, tudi par let na celjsko okoliško ljudsko šolo!

(Porotnikom) za prihodnje porotno zasedanje so bili izžrebani: Anton Ožlak, Ponikva, 140; Lovro Majcen, Laško, 174; dr. Anton Schwab, Celje, 33; Filip Pungersšek, Pameče, 278; Avgust Böheim Slatina, 309; Ivan Rak, Velenje, 304; Jakob Božič, Gornji grad, 149; Matija Benčan, Celje, 3; Franc Fon, Loka, 182; Josip Hočevan, Franc Štiglic, Račica, 165; Franc Zottl, Vojnik, 62; Oskar Reitter, Slov. gradec, 250; Gustav Schalk Sevnica, 231; Viktor Parisch, Ljubno, 152; Josip Rest, Konjice, 103; Josip Polanc, Petrovče, 65; Avgust Medved, Celje, 27; Leopold Hofer, Št. Ilj, 259; Ivan Cesar, Mozirje, 161; Gustav Lachnit, Celje, 20; Vilibald Svoboda, Konjice, 135; Friderik Wambrechtsamer, Planina, 237; Franc Šarb, Gornji grad, 153; Anton Kunej, Stolovnik, 244; Anton Mlinar, Mozirje, 163; Ivan Zidanšek, Suhadol, 113; Jakob Majdič, Otišnovrh, 273; Lovro Vaupot, Slov. gradec, 255; Franc Vankan, Šmartin pri Slovenjem gradu; Karl Schwentner, Vransko, 186; Karl Ban, Babno, 148; Andrej Rom, Košnica, 52; Viktor Lichtenegger, Celje; Ivan Konečnik, Vrhe, 283; Franc Hausbaum, Celje, 8. Namestniki: Ivan Tersček, Celje, 40; Franc Vollgruber, Celje, 43; Karl Vanič, Celje, 42; Lovro Baš, Celje, 2; Adolf Costa-Kuhn, Celje, 3; Anton Gajšek, Celje, 6; Anton Maloprou, Celje, 24; Ivan Hoffmann, Celje, 9.

(Nemška vljudnost.) V slovensko prodajalno stopi neki človek ter v nemškem jeziku vpraša za neko stanovanje. Ker vprašani slučajno nemški ne zna, odgovori mu slovenski, na kar se „Nemec“ obrne brez zahvale in zaloputne duri za seboj. — Odgovor je sicer razumel, kajti obrnil se je v smeri, katera se mu je naznanila — pa njegova nemška ošabnost mu ni pripustila, da bi se zahvalil.

(„Skalna klet“), najlepše urejena restavracija v najbližji celjski okolici, kjer bi mislil človek, da posebno ob nedeljah ne bo našel prostora, je po „hvalevrednem“ prizadevanju slavnega občinstva — prazna. Tako se pač godi vsem narodnim podjetnikom, ki računajo na narodnost našega občinstva. Prvi dni se še kdo vname za kaj takega, ali pozneje — hajd k „Nemcu“, kakor prej. To je ona hvalisana narodna zavest, to je ono podpiranje naših ljudi, katere se vabi, češ le pridite k nam, tu se bo cedilo za vas samo mleko in med, da, ali koncem konca bi kmalu ne bilo niti neslanega kropa. To se pravi naravnost za nos voditi ljudi. In ravno tam, kjer bi človek mislil da sme računati na koga, ravno tam mu gotovo izpodleti. „Skalna klet“ je restavracija za „nobel“ ljudi, kajti zato se je tako uredila, zato tudi nekako odgnalo drugo občinstvo in zato, ker se je računalo na boljše sloje, zato je tudi vsled boljšega ostala prazna. Tako ne sme iti naprej. Pa recite, da ni res!

(Načelnništvo „Učit. društva za celjski in laški okraj“) opozarja vse p. n. svoje člane, da se prihodnje redno zborovanje sigurno vrši v nedeljo, dne 8. novembra t. l. ob pol 11. uri do poldne v celjski deški okoliški soli, — kakor je to že bilo javljeno v tem listu in v „Učit. Tov.“.

(Od štajarsko-kranjske meje) se nam piše: V Trbovljah imajo svoj „Trifailer Sängerbund“, ki ima namen gojiti zgolj nemško petje („deutschen Sang“). A kdo je glavna opora temu izzivajočemu počenjanju na slovenskih tleh? To so učitelji! Brez njih bi ves nemški „sang“ moral utihniti, a tako se šopiri v sramoto našo in našega bitja. Sedanji odbor imenovanega društva ima kar tri člane, ki so učitelji: Volc Emil, Falk Aleksander in — Hribar Josip. Prvi je pevovodja, Hribar njega namestnik, a Falk „säckelwart“ ali kali. No, Volc in Falk že zdavnaj služita nemčurstvu, a da se je vlovil komaj pred dvema letoma iz Kranjske došli Josip Hribar v

nemško past, to je pač dokaj značilno. Tako se pri nas „nemštvo“ goji po Slovencih! Da, brez Slovencev bi spodnještajarskih Nemcev sploh ne bilo! Da pa se temu nemštvu ljudje à la Hribar podavajo zgolj iz osebne dobičkaželjnosti, to ne zasluži drugega, nego prav krepki stari Greuterjev „Fej“!

(Zahvala.) Gospod Jakob Brauče, cerkovnik na Zgornji Polskavi, blagovolil je darovati, kmet skemu bralnemu društvu na Planici pri Framu nad 200 knjig, knjižic in časopisov različne vsebine. Za ta veledušni dar se mu najsrčneje zahvaljuje ter prosi posnemovalcev odbor.

(Od nekod.) Ko je bil sedanji nadzornik Dreflak še učiteljski v Mariboru, bil je tudi navdušen ud narodnega „Zborčeka“. Geslo tega društva je bilo: „Iz pšenice, vrli bratje, ljulko populimo, zdravo seme v brazdo rojstno zaplodimo!“ Ni res, g. Dreflak, kako se mišljenje sčasoma izpremeni? Bilo je opetovano čitati o tem nadzorniku, kako se z veliko natančnostjo izogiblje slovenskega govora pri uradnih konferencah. Njegov tast, bivši nadzornik Ranner, se je v zadnjem času še precej posluževal slovenščine, a njegov zet tega ne stori, ker se menda boji zamere pri višjem pedagogu Linhartu. „... zdravo seme v brazdo rojstno zaplodimo!“ Kakšno seme pa seje za nadzornik? Najsvetejša dolžnost učiteljeva je, otroška srca blažiti, to blaženje pa mora nadzornik podpirati, oziroma pospeševati! Upliva pa-li blažilno na otroška srca, ako nadzornik učence besno nahruljuje ter jih naslavlja z besedami osel, tepec, svinja, trepa itd.? Nekateri pravijo, da je nadzornik Dreflak nervozen. Ako je za nadzornika prenervozen, naj pa gre nazaj v Rogatec, od tam pa nima daleč, da si gre živce zdraviti v Krapino. Zakaj bi morali otroci in učenci trpeti zaradi nadzornikove nervoznosti? — Sicer pa poznamo predobro Dreflaka, on ni tako nervozen, ampak on hoče s svojim postopanjem pokazati svojo mogočnost in visokost nad ubogim učiteljstvom. Dajte ljudskim učiteljem vendar akademično izobražene nadzornike! Se še vidimo.

Štajarski deželni zbor.

(Odlomki).

18. seja dne 23. oktobra 1903

Ob pol 11. uri otvori dež. glavar sejo ter prečita došle vloge, med drugim poročilo dež. odbora glede prizidanja poslopij k splošni bolnišnici v Mariboru ter predlog Rokitanskega, naj se ustvari zakon zoper nakupovanje kmetij po raznih veleposestnikih.

Zatem utemeljuje posl. Lipp svoj in drugov predlog glede uravnave neke reke na Srednjem Štajarskem.

Posl. Žičkar utemeljuje na to svoj in drugov predlog glede pripravnejše železniške zveze med Zagrebom in Zidanim mostom. Govori približno sledeče: Slavni zbor! Že več let sem so prebivalci ob progi med Zidanim mostom in Zagrebom glede železniške zveze na isti progi silno na slabem. In zato želi prebivalstvo tega dela Štajarske, koje ima mnogokrat kupčijske opravke v Celju in v Ljubljani, da se ustvari boljša zveza. Stvar stoji sedaj kolikor mogoče slabo. Iz Sevnice, iz Rajhenburga. Vidma in Brežic ne more potnik priti predpoldne v Ljubljano ali v Celje, razun če že prejšnji večer sede na vlak ali pa vsaj po noči. Oboje pa krade čas in je združeno z obilnimi stroški. Osebito je to neprijetno za trgovce in kupce, ki imajo vendar večkrat nalog, da gredo bodisi v Celje bodisi v Ljubljano. Istotako je nepravilna zveza, ako se treba peljati iz Celja ali iz Ljubljane nazaj v navedene postaje. — Govornik dokaže na to svoje trditve na podlagi vožnjega reda.

Toda treba žrtvovati včasih en dan in eno noč, včasih celo dve noči in en dan, ako hoče izvršiti najnujnejše opravke v Celju ali Ljubljani.

Te neznosne razmere se lahko v kratkem in hitro spremenijo, ako južnoželezniška družba spopolni vlake s tem, da gresta še dva osebna vlaka, in sicer eden rano iz Zagreba v Zidani most, ki bo tako v zvezi z osebnimi vlaki, ki gredo iz Ljubljane v Celje in obratno, drugi pa zvečer iz Zidanega mosta v Zagreb, ki bo istotako v zvezi z osebnimi vlaki glavne proge.

Taka zveza bi prebivalstvu res dobro služila. Kakršna pa je v trenutku, je brezpomembna. In ne samo prebivalstvo bi imelo dobiček, tudi trgovci in obrtniki bodisi v Celju bodisi v Ljubljani bi bili na boljšem. Zveza že v začetku imenovanih postaj z Zagrebom je namreč jako pripravna, in naravno je, da gre večina prebivalstva nakupovat svoje reči v Zagreb, in sicer večinoma k Židom. Trgovci in obrtniki v Celju in Ljubljani so na tak način gotovo na škodi. In že iz teh ozirov, in tudi z ozirom na dobiček južne železnice na progi med Celjem in Ljubljano je treba na vsak način korenite izpremembe.

S cer se mi zdi, da bi bila naša vlada že pripravljena to storiti, kar bi bilo naši državni polovici na hasek, toda zdi se mi tudi, da so vse te zveze samo zato tako uravnane, da nimajo Madžari nobene škode. To je že stari princip naše vlade.

Slede še razni predlogi ter interpelacije; ob četrtna 12 uro zaključil deželni glavar sejo.

Društveno gibanje.

(Klub slovenskih kolesarjev „Celje“) vabi gg. kolesarje in prijatelje kolesarstva k prvemu občnemu zboru v sredo, dne 28. oktobra 1903 ob 8 uri zvečer v „Narodnem domu“ s sledečim sporedom: a) Čitanje pravil. b) Sprejemanje članov. c) Volitev funkcionarjev. d) Slučajni predlogi. Osnovni odbor

(Vabilo) k zabavnemu večeru društva „Zvezde“, ki bode v nedeljo 1. novembra 1903 na Dunaju v dvorani „Zum Regensburgerhof“, I., Sonnenfelsgasse 2. Začetek ob 6. uri zvečer. Opomnja: Neudje plačajo za društvene svrhe po 40 vin. za vsak zabavni večer. — Prihodnji zabavni večeri društva „Zvezde“ bodo 6. decembra 1903, 3. januarja, 7. februarja, 6. marca, 10. aprila (to je drugo nedeljo) in 1. majnika 1904 v omenjeni dvorani. — Društveni izleti bodo ob nedeljah: 5. junija, 3. julija in 7. avgusta 1904.

Druge slovenske novice.

(Odvetniški shod v Ljubljani.) Nedeljski odvetniški shod v Ljubljani pomeni eno izmed najvažnejših in najsijajnejših zborovanj, kar se jih je vršilo na slovenski zemlji. Zbralo se je iz vseh slovenskih dežel 67 odvetnikov in odvetniških kandidatov, 11 jih je svojo odsotnost z nujnimi opravki oprostilo. Pod predsedstvom kranjske odvetniške zbornice dr. D. Majarona, nadalje dr. Sernca in dr. Gregorina se je shod po skoro 4 urnem podrobnostnem pretresovanju sodiščnih razmer na Slovenskem ostro izrekel zoper nečuvstvo kršenje narodne ravnopravnosti, zlasti na Koroškem. Po predlogu dr. Krisperja so se odobrila načela, po katerih se v Ljubljani ustanovi stalen osrednji odbor v izvrševanje sklepov vsega slovenskega odvetništva. Dr. Juro Hrašovec iz Celja je v sijajnem govoru popisal sodiščne razmere na Štajarskem, ter so se po njegovem predlogu soglasno sprejele važne resolucije, zadevajoče najnovejšo dogodke pri justici v slovenskih deželah. Koroške razmere je jedr nato slikal dr. Müller, za njim dr. Brejc, ki je strmečim zborovalcem naznanil najpredrzejši Gleispachov čin izza zadnjih dni, da se je namreč baje prepovedalo slovenskim odvetnikom na Koroškem s sodišči sploh slovenski občevati. Po nepopisnem razburjenju, ki je vsled te novice zavladalo med vsemi zborovalci, se je predsedstvo po soglasnem sklepu zbora obrnilo po predlogu dr. Kukovca brzojavno na ministrskega predsednika z nujnim vprašanjem, ali se je taka škandalozna naredba res izdala, izrazilo slovesen protest vsega slovenskega odvetništva zoper tako početje, ter zahtevalo takojšnji preklic te naredbe. Dr. Ribač je raztolmačil sodiščne razmere na Primorskem. Ob glasnem odobravanju je starosta slovenskih odvetnikov, dr. Sernec iz Celja, ostro ožigosal breznačajnost in naravnost protiaustrijsko politiko grofa Gleispacha ter izjavil, da je gotovo tudi vlada in grof Gleispach sam tega prepričanja, da s svojim postopanjem naše dežele pripravlja za pruskega kralja. — Po veličastnem banketu, katerega je priredil slovenskim odvetnikom in odvetniškim kandidatom

na čast ljubljanski župan Ivan Hribar, so se zborovalci razšli s trdnim sklepom, izvrševati z novim pogumom svojo dozdanjo nalogo kot neizprosni čuvaji pravic slovenskega jezika. Natančnejše poročilo prihodnjič.

(Važen dogodek na slovenskem odvetniškem shodu v Ljubljani.) Vsi udeleženci banketa, prirejenega slovenskim odvetnikom v Ljubljani, so sprejeli z največjim veseljem in odobravanjem izjavo vodje kranjske napredne stranke, dr. Ivana Tavčarja, da je njegova želja in nada, naj bi se Slovenci zanaprej brez vse mržnje vsedli k eni mizi v vsakem slučaju, ako se gre za obrambo slovenskih pravic. On za svojo osebo bode k temu zmiraj pripravljen. Z ozirom na dozdanje obžalovanja vredne razmere med obema narodnima strankama na Kranjskem, je ta izjava vzbudila opravičeno največje pozornost in nadejamo se, da pomenja napredujoče združevanje narodnih činiteljev za skupno brambo in napredek. Dr. Tavčar je ob isti priliki, kar se je živahno odebravalo, dr. Brejca, ki je poslanec nasprotne stranke v kranjskem deželnem zboru, naravnost nazival „prijatelja Brejca, ako je njemu prav!“ — To je prava pot!

(Vojaška godba 27. pešpolka v Ljubljani) že čuti, da ni dobro, če se pride navskriž s prebivalstvom. V zadnjem času so se namreč vojaki 27. pešpolka, ponosni na svoje nemške kosti, začeli jako izzivajoče vesti proti slovenskemu občinstvu, ki se zato vedno bolj odvraca od godbe nemškega polka. Nam je sploh nerazumljivo, kako morejo Ljubljancani in tudi drugi naročevati k svojim veselicam vojaško godbo, ko imajo svojo civilno godbo, ki ne ostaja čisto nič za vojaško. Pokažite izzivačem, da niste vezani nanje!

(Škoda), ki jo je povzročila zadnja povodenj na Koroškem je res velikanska. Cenitev je končana in svota, ki so jo pronašli, znaša 4.895.764 K. Ta svota se razdeli na posamezne oškodovance takole: država 1.670.000 K, dežela 366.000 K in zasebniki 2.859.764 K.

(Stavka v Podrožici.) Delavci pri tunelu v Podrožici na Koroškem so ustavili delo, ker so plače premajhne. Obljubili so jim po 2 K 80 v na dan, plačujejo pa po 1 K 40 v. — Predora so že izvrtali 2556 m. Od kranjske strani ga je izvrtanega 600 m manj.

(Umrli je) v Št. Janžu v Rožni dolini na Koroškem obče spoštovani posestnik Martin Štih, p. d. Šlemic, načelnik tamošnje posojilnice, star komaj 54 let. Bil je zelo delaven rodoljub in njegova smrt je hud udarec ne samo za njegove domače, temveč za vse koroške Slovence. Bila mu lahka slovenska zemljica!

(Körber v Trstu.) V Trstu so krstili novi Lloydov parobrod na ime ministrskega predsednika pl. Körberja, ki se je sam tudi slavnosti udeležil. Tržaški židovski list „Piccolo“ pa je prinesel pogovor s Körberjem o laškem vseučilišču. Körber je odgovoril na vprašanje, ali bi mogel dati kako veselo vest o laški univerzi, da pride rešitev v kratkem času. „In Trst bo imel...“ tu mu je nekaj zaprlo sapo. „O tem govorimo drugikrat“, je končal smehljaje se. Kakor je torej videti, je ministrski predsednik zelo naklonjen laški univerzi v Trstu. Dolžnost naših poslancev je, da napnejo vse sile, da se ustanovi slovenska univerza prej kakor laška, za katero v Trstu na slovenskih tleh, ni prostora.

(Slovenščina pred tržaškim sodiščem.) Pravosodno ministrstvo je izdalo naredbo, po kateri se mora sodišče v slovenskih pravih obrniti za zagovornika najprej na odvetniško zbornico. Ako bi pa ista poslala slovenščine neveščega odvetnika, si mora sodišče samo izbrati zagovornika izmed slovenskih odvetnikov. Ako bi leta odklonil, določi se za zagovornika sodni uradnik. Ta naredba je pač mrzel curek na prevroče glave lahonskih odvetnikov.

(Trahom v tržaških vojašnicah) Kakor poročajo, se je med tržaškim vojaštvom ugneznila nevarna očesna bolezen trahom. Do 600 mož je obolelo. Pri nekaterih stotnijah 97. pešpolka, ni skoraj moža, ki bi ne bil obolel.

(V Sarajevu) je umrl starosta tamošnje slovenske kolonije, gimnazijski profesor Jakob Žnidaršič. Bil je navdušen in delaven narodnjak. Čast njegovemu spominu.

Politični pregled.

(Volilna reforma v štajarskem dež. zboru.) „Grazer Montagszeitung“ pričakuje, da bo to vprašanje prineslo precej presenečenj. Med strankami se vrše pogajanja. Jutri se bo zopet sešel politični odsek, ki bo končno obravnaval v tej zadevi. Večina pričakuje, da bo manjšina najbrž le tedaj hotela razpravljati o deželnem proračunu, ako se bo prej obravnavala volilna reforma.

(Koroški deželni zbor) je razpravljal o reviziji občin. Zbornica je sprejela predlog, da se nastavi deželni uradnik, ki bo občine revidiral in to ne samo glede občinskih blagajn in računov, temveč glede vsega občinskega poslovanja.

(V istrskem deželnem zboru) se je začela tudi obstrukcija. Hrvatski poslanci se z drugim sredstvom niso več mogli upreti nastopu italijanske večine, ki ne dovoli manjšini nikakega zastopstva v odsekih. Hrvatje so začeli s tehnično obstrukcijo, z glasovanjem po imenih. Prišlo je do jako burnih prizorov. Mislilo se je, da se bodo poslanci spoprijeli med seboj. Galerija igra seveda velikansko ulogo in psuje hrvatske poslance na vse mogoče načine, ne da bi deželni glavar poskrbel za red. Obstrukcija se bo nadaljevala. Toliko se je že doseglo, da je podal deželni glavar Campitelli ostavko.

(Ogrska kriza.) Grof Štefan Tisza je torej določen za novega ministrskega predsednika. Imenovan še ni, kajti počakati hočejo še, da se mu posreči sestaviti ministrstvo. Nadejajo se, da bo v dveh dneh novo ministrstvo že sestavljeno in potem bo končno šel Khuen v nezasluženi pokoj. Iz starega ministrstva bodeta najbrž ostala samo dosedanji finančni minister dr. Lukacz in domobranski minister Kolosvary. Grof Apponyi, predsednik zbornice, ne prevzame nikake ministrske listnice.

(Vojaška afera v Bileku.) to se pravi, njeno nadaljevanje pred vojaškim sodiščem je po poročilu nekega lista baje že končana. Glavni krivec, polkovnik Grünzweig, je bil baje obsojen na dve leti ječe, kar bi bilo seveda zvezano z izgubo šarže. Drugi listi pa zopet poročajo, da zadeva še ni končana, ker se mora zaslišati ogromna množina prič.

(Srbska skupščina) je sprejela trgovinsko pogodbo s Turčijo. Zasedanje se je nato odgodilo do 3. decembra. Poslanikom v Carigradu je imenovan Gjore Simić. Na Dunaj sta prišla dva odposlanca, ki sta v imenu zapuščinske oblasti dvignila tamkaj naložene svote, ki jih je naložila kraljica Draga. Vsega skupaj je bilo 153.000 K. Ta denar dobite sestre umorjene kraljice. Na Dunaju ni naloženo več denarja, pač pa baje v Londonu in Bruselju, do katerega ima pravico mati Aleksandrova, kraljica Natalija.

(Turčija) je v velikih skrbeh zaradi reformnih zahtev. Vrše se dannadan ministrska posvetovanja, ali s poslaniki pa vendar še ni porta stopila v nikako zvezo, odkar je prejela reformno noto. V Macedoniji je baje organizacija orožništva že večinoma izvedena. V monastirskem okraju je šest komisij, ki preskrbujejo stanovanja prebivalstvu, katerim je vstaja uničila imetje.

Loterijske številke.

Dunaj, dne 24. oktobra 1903: 46 33, 3, 24, 86.
Gradec „ „ „ „ 20 81, 88, 55, 58.

Pevsko društvo „Edinost“ v Žaleu

(436)

vabi vse p. n. člane pevskega društva „Edinost“, kakor tudi druge, ki žele pristopiti k društvu, s tem na prvo pevske vaje zimskega tečaja v sredo, dne 28. oktobra t. l. ob 8. uri zvečer v dvorani gospe Hausenbichlerjeve.

Trgovski pomočnik

19 let star, 1. urjen v špeceritski in železniški stroki, vešč obeh deželnih jezikov, zmožen voditi glavno zalogo tobaka,

želi službo premeniti v 6 tednih ali z novim letom. — Naslov pove upravnistvo „Domovine“.

(437) 31

Povodom bridke izgube našega ljubljene-
ga soproga oziroma očeta, gospoda

Ivana Vivod

bivšega posestnika in obrtnika pri Sv. Florjanu
v Doliču

ki je po dolgi in zelo mučni bolezni dne
23. oktobra t. l. v starosti 69 let izdihnil svojo
blago dušo ter bil dne 25. t. m. pokopan v
Št. Ilju pri Velenju, izrekamo svojo najtoplejšo
zahvalo vsem sorodnikom, znanec in prija-
teljem, osobito pa precejšeni rodbini Povhovi
v Št. Ilju, Ježovnikovi in Lagerjevi v Velenju
za vse sočutje in ljubezen tekom pokojnikove
bolezni ter za izkazano mu zadnjo čast pri
pogrebu.

Nadalje zahvalimo prečastitega gospoda
župnika Smrečnika za lepi spreved in pre-
tresljive besede na pokojnikovem grobu, cenj-
šentiljske pevce za ganljivo žalostinko nagrob-
nico ter vse one, ki so z nami čutili globoko
bolest.

Nepozabnega nam rajnega — ki je bil
vedno najzvestejši sin svojega naroda — pri-
poročamo v blag spomin in molitev.

(438) **Žalujoča vdova in otroci.**

Rabljena prodajalniška

oprava

se kupi. Blagovoljne ponudbe pošiljajo naj se
pod „št. 18.“, poste restante, Št. Pavel pri
(439) 2-1 **Preboldu“.**

Izjava

na vsa slavna gasilna društva in občinska
poglavarstva.

Prigodom neke moje trgovine na Štajarskem,
kjer imam že več cenj. odjemalcev, zvedel sem, da
je pred malo dnevi neki potovalec ponujal slav.
gasilnim društvom brizgalnice in drugo gasilno
orodje od moje tvrdke kot izvirne, ter na ta
način okoristil se pod našim imenom za neko
ponujeno robo

Čast mi je na tem mestu javno izjaviti, da
naša tvrdka nima na Štajarskem, Kranjskem,
Primorskem, Dalmaciji, Hrvatskem in Slavoniji
ter Šebiji niti koga drugega, da bi jo zastopal, ka-
kor mene vdano podpisane poslovodjo podruž-
nice R. A. SMEKAL-a v Zagrebu kamor prosim, da
se slavna društva v potrebi kakega naročila
obrniti izvolijo. (430) 3-3

Z cdličnim spoštovanjem

za podružnico R. A. SMEKAL-a v Zagrebu

FRAN SAMSA, poslovodja.

Učenec

poštenih staršev s primerno šolsko izobrazbo
sprejme se takoj v trgovini **D. Hribarja**
v Celju.

Slovenska tvrdka!

Vincenc Čamernik

kamnoseški mojster

Celje * Nova ulica št. 11 * Celje

priporoča k sezoni svojo mnogobrojno
zalogo raznovrstnih

**grobnih
spomenikov**

iz različnih marmorjev, granita in
syenita po konkurenčnih cenah.

Cerkvena, monumentalna in vsa v to stroko
spadajoča dela.

(412) **Postrežba točna in solidna.** 8-7

Nova dvonadstropna hiša

z vrtom, pripravna za trgovino, je za nizko ceno

== naprodaj. ==

Več se izve pri Francu Kreuc v
Laškem trgu. (424) 3-3

TELEGRAM na slavna gasilna društva.

Najnovejšo iznajdbo na polju gasilstva
izumil je tvorničar **R. A. Smekal** pri
brizgalnicah novega sistema (432) 3-2

„Ravnotez s polovico pomanjšano delavsko silo
razmerje 1 : 10“!

Podružnica R. A. SMEKAL-a, Zagreb.

Učenec

iz poštene hiše se sprejme v trgovini
Wambrechtsamer na Planini, Štajarsko.

Izplačujoče se postransko opravilo

brez posebnega truda in izgube časa
najdejo spoštovane osebe vsakega stanu
in povsod s prevzetjem zastopa avstrij-
ske družbe prve vrste, ki sprejema
„zavarovanja proti požaru, steklu, proti
škodi pri prevažanju, proti tatvini po
vlomu in življenja“. — Ponudbe pod
„1798“, Gradec, poste restante.

(269) **Cena vžigalic:** 13-8

1. orig. zaboj s 500 zavitki (normal) K 48 —
franko Ljubljana, 2% popusta.

Iv. Perdan, Ljubljana.

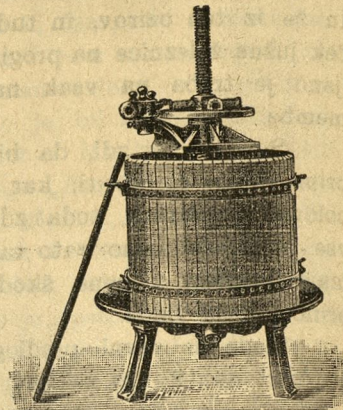
Iv. Perdan, Ljubljana.

1. orig. zaboj s 500 zavitki (Flaming) K 52 —
franko Ljubljana, 2% popusta.

K sezoni!

Trgovina z železnino „MERKUR“ Peter Majdič
Celje, Stajarsko *** Podružnica v Kranju, Gorenjsko

priporoča
svojo veliko za-
logo različnih
poljedelskih
strojev, kakor:
gepeljne, mlatil-
nice, čistilnice,
slamorenice,
mline in stiskal-
nice za grozdje
in sadje, vetr-
nice, brane za
njive in seno-
žeti, pluge itd.

po najnižjih cenah. (398) —25

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, sprejme takoj
tiskarna **D. Hribarja v Celju.**

Salvator-balzam

(Liquor-aromatic)

Najuspešnejše domače sredstvo pri
trganju (migreni), zobobolu, glavobolu,
pri krču in raznih želodčnih in črevnih
bolezni; ozdravi maternico, krepi vid
in je v vsakem pogledu univerzalno
domače zdravilo prve vrste.
Cena zavoju 12 steklenič z navodilom
5 kron, če se denar naprej pošlje na
spodnji naslov.

KAŠELJ

ozdravi hitro in temeljito že od nekdaj
znano domače zdravilo

trpotčev sok.

Cena stekleniči z navodilom in pošt-
nino vred, ako se denar naprej pošlje,
2 kroni 40 vinarjev.

Naslov za naročbe: (400) 24-3

Fr. Riedl-na lekarna pri Salvatorju
v Varaždinu št. 104.

Trgovina z železnino „MERKUR“ PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite
žele, ne, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
ske a orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

☛ **Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo.** ☛

* **Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev.** *

Postrežba točna

Cene nizke.